

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.06.2016, sp. zn. 5 Tdo 784/2016, ECLI:CZ:NS:2016:5.TDO.784.2016.1

Číslo: 34/2017

Právní věta: Ustanovení § 8 odst. 3 t. o. p. o. připouští vyvodit trestní odpovědnost právnické osoby i tehdy, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala způsobem uvedeným v § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o. Rozhodná skutková zjištění ovšem musí i v tomto případě poskytovat dostatečný podklad ke spolehlivému závěru, že určitá fyzická osoba – byť neznámá či neztotožněná – spáchala protiprávní čin jménem S účinností od 1. 12. 2016 v zákoně o t. o. p. o., ve znění zák. č. 183/2016 Sb., vypuštěn znak: „jejím jménem“ (tj. jménem právnické osoby). trestně odpovědné právnické osoby, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti (např. že v rozporu se svými povinnostmi úmyslně zatajila účetnictví společnosti s ručením omezeným s dalšími důsledky uvedenými v § 254 odst. 1 tr. zákoníku), že si tak počínala v postavení vyžadovaném podle § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. (např. jako jednatel společnosti s ručením omezeným) a že vzhledem k tomu lze přičítat spáchání trestného činu právnické osobě ve smyslu § 8 odst. 2 t. o. p. o. (např. v důsledku spáchání činu statutárním orgánem právnické osoby či jeho členem). Tyto podmínky však nebudou splněny, pokud soudy nižších stupňů učinily skutkový závěr, podle něhož nebylo prokázáno, že se stal skutek, kterým měla určitá fyzická osoba založit trestní odpovědnost právnické osoby ve smyslu § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o., resp. jestliže ve vztahu k takové fyzické osobě se soudům nepodařilo vůbec zjistit, zda a jakým způsobem jednala.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.06.2016

Spisová značka: 5 Tdo 784/2016

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Právnická osoba, Přičitatelnost činu právnické osobě, Trestní odpovědnost

Předpisy: § 8 odst. 1 předpisu č. 418/2011Sb.

§ 8 odst. 2 předpisu č. 418/2011Sb.

§ 8 odst. 3 předpisu č. 418/2011Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání nejvyššího státního zástupce, které podal v neprospěch obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., se sídlem R., P. 3 - Ž., proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2016, sp. zn. 11 To 68/2016, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 26 T 102/2015.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Kladně ze dne 10. 11. 2015, sp. zn. 26 T 102/2015, byla obviněná obchodní společnost C., s. r. o., podle § 226 písm. a) tr. ř. zproštěna obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kladně ze dne 24. 8. 2015, sp. zn. 1 Zt 124/2015, která kladla obviněné za vinu spáchání skutku podrobně popsaného pod bodem II. ve zprošťujícím výroku v citovaném rozsudku, v němž byl spatřován přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále ve zkratce „tr. zákoník“). Tohoto skutku se podle obžaloby měla dopustit obviněná obchodní společnost tím, že v době od 11. 1. 2013 do 23. 10. 2014 její jednatel T. F. v úmyslu zbavit se své odpovědnosti za obchodní vedení společnosti, která mu náležela jako „statutárním zástupci“ společnosti, dne 23. 10. 2014 účelově jmenoval jednatelem obchodní společnosti C., s. r. o., P. H. a dále dne 24. 10. 2014 na základě smlouvy o převodu obchodního podílu převedl svůj obchodní podíl ve zmíněné obchodní společnosti na P. H., a ačkoli údajně podle předávacího protokolu ze dne 24. 10. 2014 předal P. H. účetní doklady obchodní společnosti C., s. r. o., ve skutečnosti mu je nepředal, svým jednáním tak zmíněná obchodní společnost vytvořila situaci, v důsledku které znemožnila dohledání účetnictví, tím účetnictví úmyslně zatajila a ztížila nebo i vyloučila možnost příslušného správce daně kontrolovat hospodaření společnosti, došlo tak k ohrožení včasného a řádného vyměření daně z příjmů právnických osob za rok 2012 a 2013 a současně obviněná obchodní společnost ohrozila majetková práva jejího věřitele – obchodní společnosti Č. l. z., a. s., která má vůči obchodní společnosti C., s. r. o., pohledávky ve výši 50 000 Kč a 87 677 Kč. Podle závěru soudu prvního stupně totiž nebylo prokázáno, že se tento skutek stal.

2. Týmž rozsudkem byl dále podle § 226 písm. a) tr. ř. zproštěn obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Kladně ze dne 24. 8. 2015, sp. zn. 1 Zt 124/2015, i obviněný T. F. pro skutek podrobně popsany pod bodem I. ve zprošťujícím výroku v citovaném rozsudku, v němž obžaloba spatřovala přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku. Skutek, který měl spáchat tento obviněný, byl vymezen prakticky shodně jako u obviněné obchodní společnosti.

3. Proti zmíněnému rozsudku soudu prvního stupně podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Kladně v neprospěch obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., a obviněného T. F. odvolání, o nichž rozhodl Krajský soud v Praze usnesením ze dne 3. 3. 2016, sp. zn. 11 To 68/2016, tak, že je podle § 256 tr. ř. zamítl jako nedůvodná.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Nejvyšší státní zástupce podal dne 29. 4. 2016 proti citovanému usnesení Krajského soudu v Praze dovolání v neprospěch obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., a uplatnil v něm dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. Dovolatel vytkl nesprávnost použití důvodu zproštění obžaloby podle § 226 písm. a) tr. ř., neboť i po provedení dokazování u hlavního líčení zůstalo nezpochybněno, že došlo k předání funkce jednatele a poté k převodu obchodního podílu mezi obviněným T. F. a P. H., přičemž po tomto převodu se účetní doklady obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., staly nedohledatelnými. Podle názoru nejvyššího státního zástupce nejsou pochybnosti ani o následném ohrožení včasného a řádného vyměření daně z příjmů právnických osob a ohrožení majetkových práv jiného subjektu v důsledku chybějícího účetnictví z doby před realizací převodu obchodního podílu. Nebyl objasněn pouze konkrétní průběh předání funkce jednatele a převodu obchodního podílu, zejména otázka průkaznosti předání a převzetí účetnictví. Na základě těchto skutečností má dovolatel za to, že skutek se nepochybně stal a skutkový děj se přinejmenším zčásti odehrál tak, jak je uvedeno v obžalobě, a proto připadalo v úvahu zproštění obžaloby obviněné podle

§ 226 písm. b) tr. ř., což připustil i odvolací soud. Zproštění obviněné podle § 226 písm. a) tr. ř. mělo podle nejvyššího státního zástupce za následek extrémní rozpor mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením.

5. Podle názoru dovolatele však nemůže obstát ani závěr, že nebyly splněny podmínky trestní odpovědnosti právnické osoby uvedené v § 8 zák. č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ve zkratce „t. o. p. o.“). Nejvyšší státní zástupce zde s odkazem na ustanovení § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku a § 8 odst. 1, 2 a 3 t. o. p. o. a na předpoklady, jejichž splnění vyžaduje spáchání trestného činu právnickou osobou podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. [8 Tdo 627/2015](#), namítl, že trestní odpovědnost právnické osoby není bezpodmínečně vázána na souběžnou trestní odpovědnost konkrétní fyzické osoby, protože zákon výslovně v ustanovení § 8 odst. 3 t. o. p. o. počítá s možností, že se nepodaří určit takovou fyzickou osobu. Trestní odpovědnost právnické osoby by nepřicházela v úvahu pouze tehdy, kdyby skutková zjištění ohledně fyzické osoby zůstala natolik neurčitá, že by jí mohla být i osoba stojící zcela mimo vnitřní strukturu právnické osoby. Soudy nižších stupňů ovšem neučinily žádné skutkové zjištění o možném protiprávním zásahu třetích osob do účetnictví obviněné právnické osoby a z provedeného dokazování ani nevyplývají žádné okolnosti zakládající reálné podezření z takového zásahu. Ustanovení § 8 odst. 3 t. o. p. o. se uplatní právě v případě, když okruh více možných fyzických osob bude na základě provedeného dokazování jednoznačně omezen na osoby splňující podmínky uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o., přičemž podle dovolatele mohli protiprávně nakládat s účetnictvím obviněné buď obviněný T. F., anebo P. H., a to vždy v pozici jednatelů jako statutárních orgánů obviněné právnické osoby. Výsledkem jejich jednání pak byla nedohledatelnost účetnictví této právnické osoby s negativním dopadem na práva dalších subjektů.

6. Jak dále nejvyšší státní zástupce zdůraznil, naplnění subjektivní stránky přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea 3 tr. zákoníku lze dovodit jak u obviněného T. F., tak u P. H., což vyplývá i z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2008, sp. zn. [5 Tdo 536/2008](#), podle něhož je subjektivní stránka tohoto přečinu dána i tehdy, když pachatel nesplní povinnost vyplývající z ustanovení § 35 odst. 6 zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Přitom podle dovolatele u obviněného T. F. ani u P. H. nelze uvažovat o excesu, tj. že by spáchali čin nikoli v zájmu právnické osoby, ale ve svém vlastním zájmu na její úkor. Nejvyšší státní zástupce zde opětovně odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. [8 Tdo 627/2015](#), neboť podle něj je evidentní, že ohrožení správného a řádného vyměření daně z příjmů právnických osob a nevymáhání pravomocně přisouzeného nároku jiným subjektem znamenalo výhodu pro obviněnou právnickou osobu.

7. Závěrem svého dovolání nejvyšší státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil jak napadené usnesení odvolacího soudu, tak rozsudek soudu prvního stupně v části týkající se obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušená rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbydou podkladu, a aby věc přikázal soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

8. Obviněná obchodní společnost C., s. r. o., se vyjádřila k dovolání nejvyššího státního zástupce prostřednictvím svého opatrovníka. Podle jejího názoru věc byla posouzena správně a obviněná se ztotožnila se závěrem soudů nižších stupňů. Proto obviněná navrhla Nejvyššímu soudu, aby zamítl dovolání nejvyššího státního zástupce jako nedůvodné.

III.

Připustnost dovolání

9. Nejvyšší soud po zjištění, že byly splněny všechny formální a obsahové podmínky k podání

dovolání, dospěl k následujícím závěrům.

10. Nejvyšší státní zástupce uplatnil ve svém dovolání dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. První z nich je naplněn, jestliže napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Druhý z dovolacích důvodů lze dovodit, když bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání obsažený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř.

11. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Nejvyšší soud připomíná, že je dán zejména tehdy, jestliže skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v tom, že rozhodná skutková zjištění sice potvrzují spáchání určitého trestného činu, ale soudy nižších stupňů přesto dospěly k závěru, že nejde o trestný čin, ačkoli byly naplněny všechny jeho zákonné znaky. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které lze dovodit pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

IV. Důvodnost dovolání

12. K námitce nejvyššího státního zástupce, kterou s odkazem na shora citovaný dovolací důvod zaměřil proti důvodu zproštění obžaloby podle § 226 písm. a) tr. ř., přičemž podle něj připadalo v úvahu pouze zproštění obžaloby obviněné podle § 226 písm. b) tr. ř., Nejvyšší soud uvádí následující. Důvod zproštění obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. je namístě tehdy, jestliže se skutkový děj, který tvoří základ obžaloby, sice skutečně alespoň z podstatné části udál, protože došlo k tomu, v čem obžaloba spatřovala jednání pachatele a jím způsobený následek, tj. byla spolehlivě prokázána podstata žalovaného skutku, o němž je soud povinen a oprávněn rozhodovat podle § 220 odst. 1 tr. ř. (viz rozhodnutí pod č. 37/1989-II. Sb. rozh. tr.), ale prokázaný skutek, pro nějž je obviněný stíhán, nenaplnuje všechny objektivní i subjektivní znaky žádné skutkové podstaty trestného činu (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2814). Jak ovšem vyplývá z výroku i z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, v případě obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., soud prvního stupně dospěl především k závěru, podle něhož vůbec nebylo prokázáno, že by se stal skutek založený na nepředání účetních dokladů mezi původním a novým jednatelem zmíněné obchodní skutečnosti, v důsledku čehož mělo dojít k zatajení jejího účetnictví a k ohrožení včasného a řádného vyměření daně z příjmů právnických osob a k ohrožení majetkových práv věřitelů této obchodní společnosti.

13. Takovému skutkovému zjištění pak odpovídá důvod zproštění obžaloby podle § 226 písm. a) tr. ř., který je naplněn tehdy, jestliže se ani po využití všech dostupných důkazních prostředků nepodařilo prokázat to, že se vůbec stal skutek popsáný v obžalobě. Přitom postačí i důvodné pochybnosti o tom, zda se žalovaný skutek opravdu stal, ale nevyžaduje se prokázání (rozumná jistota), že se skutek nestal (viz rozhodnutí pod č. 13/1982 Sb. rozh. tr.). Pro postup podle posledně citovaného ustanovení navíc není nutné, aby se nestalo nic z toho, co uvádí žalobní návrh, ale stačí, pokud se nestalo to, co tvoří podstatu skutku (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2814). Jestliže tedy v nyní posuzované věci soud prvního stupně dospěl k závěru, podle něhož vůbec nebylo prokázáno, že by se skutek stal, nemohl obviněnou obchodní společnost zprostit obžaloby z důvodu uvedeného v § 226 písm. b) tr. ř., který je podmíněn zjištěním, že se skutek stal, tj. jeho spáchání obviněným je spolehlivě prokázáno. Soud prvního stupně tudíž respektoval vztah obou zmíněných důvodů zproštění obžaloby i citovanou judikaturu. Z týchž důvodů zde nemohlo dojít ani k tzv. extrémnímu rozporu mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením, jak ho namítl

nejvyšší státní zástupce. Navíc dovolatel nijak blíže nevymezil takový rozpor, tj. mezi kterým konkrétním skutkovým zjištěním a jakým právním posouzením je údajný rozpor, a už vůbec neodůvodnil, v čem by měla být jeho extrémnost.

14. Proto tvrzením, že u obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., přicházelo v úvahu zproštění obžaloby pouze z důvodu podle § 226 písm. b) tr. ř., neboť dovolatel má za to, že žalovaný skutek se nepochybně stal a skutkový děj se odehrál přinejmenším zčásti tak, jak je uvedeno v obžalobě, nejvyšší státní zástupce nenamítá hmotněprávní vady. Uvedenými výhradami totiž zpochybňuje skutková zjištění soudů nižších stupňů, podle nichž nebylo prokázáno, že se žalovaný skutek stal. Dovolání je v takovém případě podáno z jiného než zákonem stanoveného důvodu, a proto k těmto skutkovým výhradám dovolatele nebylo možno přihlédnout a Nejvyšší soud nemohl z jejich podnětu meritorně přezkoumávat věc, což ostatně sám nejvyšší státní zástupce v dovolání připouští. Kdyby měl Nejvyšší soud vyhovět jeho dovolání ohledně důvodu zproštění obžaloby, musel by učinit odlišný skutkový závěr, než k jakému dospěly soudy nižších stupňů ve svých rozhodnutích. Jak totiž bylo už shora zdůrazněno, důvod zproštění obžaloby podle § 226 písm. a) tr. ř. je založen na předpokladu, podle kterého nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl obviněný stíhán, zatímco důvod zproštění obžaloby podle § 226 písm. b) tr. ř. je podmíněn opačným závěrem, tj. že se skutek stal (jeho spáchání obviněným je dostatečně prokázáno), ale není trestným činem. To jsou naprosto odlišné skutkové varianty a případná změna jedné v druhou vyžaduje provedení nebo zopakování alespoň podstatných důkazů ke stíhanému skutku, což ovšem není možné v řízení o dovolání, kde se důkazy až na výjimky neprovádějí (§ 265r odst. 7 tr. ř.), a Nejvyšší soud je zásadně povinen vycházet ze skutkového stavu zjištěného v řízení před soudy prvního a druhého stupně a z jejich skutkových závěrů.

15. Nejvyšší soud nesouhlasí s dovolatelem ani v tom, že v trestní věci obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., soudy nižších stupňů učinily chybný závěr o nesplnění podmínek trestní odpovědnosti právnické osoby obsažených v § 8 t. o. p. o. Podle § 8 odst. 3 t. o. p. o. sice trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala způsobem uvedeným v § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o. Z hlediska založení trestní odpovědnosti právnické osoby tedy není nutné zjistit a prokázat, jaká fyzická osoba spáchala protiprávní čin jménem určité právnické osoby, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, a to v postavení uvedeném v § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. tak, aby bylo možno přičítat právnické osobě spáchání trestného činu ve smyslu § 8 odst. 2 t. o. p. o. Důležité je pouze to, aby bylo prokázáno, že se takového jednání dopustila konkrétní fyzická osoba, i když se jí nepodaří identifikovat či ztotožnit. Tím zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim výrazně osamostatňuje trestní odpovědnost právnických osob a odlišuje ji od trestní odpovědnosti fyzických osob uvedených v § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. Trestní odpovědnost právnické osoby tedy není závislá na tom, zda bude možno zjistit, nebo dokonce usvědčit či odsoudit za spáchaný trestný čin konkrétní fyzickou osobu, která jednala ve smyslu § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o. (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní odpovědnost právnických osob. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 214).

16. Na základě výše uvedeného tak lze dát nejvyššímu státnímu zástupci za pravdu v tom, že trestní odpovědnost právnické osoby není bezpodmínečně vázána na souběžnou trestní odpovědnost konkrétní fyzické osoby uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. a že ustanovení § 8 odst. 3 t. o. p. o. se uplatní v případě, když okruh více možných fyzických osob bude na základě provedení dokazování jednoznačně omezen na osoby splňující podmínky podle § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. V nyní posuzovaném případě však tomu tak není, neboť soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů ke skutkovému zjištění, podle něhož nebylo prokázáno, že by se posuzovaný skutek vůbec stal, a to jak ve vztahu k obviněnému T. F., tak ve vztahu k obviněné obchodní společnosti C., s. r. o. Nejvyšší státní zástupce tedy vychází v dovolání z jiných skutkových závěrů a předpokladů, když tvrdí, že protiprávně mohl nakládat s účetnictvím obviněné obchodní společnosti

buď obviněný T. F., anebo P. H., a to vždy v pozici jednatele jako statutárního orgánu zmíněné obchodní společnosti. Soud prvního stupně totiž dospěl ke skutkovému zjištění, podle něhož nebylo prokázáno, že by s účetnictvím obviněné obchodní společnosti C., s. r. o., protiprávně nakládal obviněný T. F., resp. že by ho v rozporu se svými povinnostmi nepředal P. H. jako novému jednatele obviněné obchodní společnosti. Ohledně P. H. pak soud prvního stupně vůbec nezkoumal možnost protiprávního nakládání s účetnictvím obviněné obchodní společnosti, neboť tento odmítl v hlavním líčení vypovídat jako svědek a žádný jiný důkaz o tom, jak jmenovaný jednal či nejednal, zde není k dispozici. Zároveň soudy nižších stupňů neučinily žádná skutková zjištění o možném neoprávněném zásahu jiných osob do účetnictví obviněné obchodní společnosti C., s. r. o. Soudy tedy nedospěly k takovému skutkovému závěru, z něhož vychází nejvyšší státní zástupce ve svém dovolání a který by mohl založit trestní odpovědnost obviněné obchodní společnosti, tj. že by protiprávní čin spáchal jejím jménem, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti buď obviněný T. F., anebo P. H., a to kterýkoli z nich v postavení jednatele společnosti s ručením omezeným jako obviněné právnické osoby. V tomto směru totiž dovolatel činí skutkové závěry, k nimž soudy nižších stupňů nedospěly a které jsou podmíněny jinými výsledky dokazování, než z jakých soudy vycházely.

17. Proto Nejvyšší soud uzavírá, že ustanovení § 8 odst. 3 t. o. p. o. sice nebrání vyvodit trestní odpovědnost právnické osoby ani tehdy, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala způsobem uvedeným v § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o. Rozhodná skutková zjištění ovšem musí i v tomto případě poskytovat dostatečný podklad ke spolehlivému závěru, že určitá fyzická osoba - byť [neznámá](#) či neztotožněná - spáchala protiprávní čin jménem trestně odpovědné právnické osoby, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti (např. že v rozporu se svými povinnostmi úmyslně zatajila účetnictví společnosti s ručením omezeným s dalšími důsledky uvedenými v § 254 odst. 1 tr. zákoníku), že si tak počínala v postavení vyžadovaném podle § 8 odst. 1 písm. a) až d) t. o. p. o. (např. jako jednatel společnosti s ručením omezeným) a že vzhledem k tomu lze přičítat spáchání trestného činu právnické osobě ve smyslu § 8 odst. 2 t. o. p. o. (např. v důsledku spáchání činu statutárním orgánem právnické osoby či jeho členem). Tyto podmínky však nebudou splněny, pokud soudy nižších stupňů učinily skutkový závěr, podle něhož nebylo prokázáno, že se stal skutek, kterým měla určitá fyzická osoba založit trestní odpovědnost právnické osoby ve smyslu § 8 odst. 1 a 2 t. o. p. o., resp. jestliže ve vztahu k takové fyzické osobě se soudům nepodařilo vůbec zjistit, zda a jakým způsobem jednala.

18. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. Nejvyšší soud připomíná, že ho lze naplnit ve dvou alternativách. Podle první z nich je tento dovolací důvod dán tehdy, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí. V této variantě jde o procesní dovolací důvod, který spočívá v porušení práva na přístup strany k druhé soudní instanci, a to zejména ve formě odmítnutí nebo zamítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání napadeného rozhodnutí. V nyní posuzované věci však bylo odvolání státního zástupce v souladu se zákonem a v řádně provedeném odvolacím řízení podle § 254 tr. ř. věcně přezkoumáno a za dodržení všech zákonných podmínek odvolací soud podle § 256 tr. ř. rozhodl o zamítnutí tohoto odvolání, neboť ho neshledal důvodným. Procesní podmínky stanovené pro takové rozhodnutí odvolacího soudu tedy byly splněny, neboť nedošlo k omezení státního zástupce v jeho přístupu k odvolacímu soudu, a tudíž nemohl být naplněn ani zmíněný dovolací důvod v jeho první alternativě.

19. Podle druhé alternativy lze dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. shledat za situace, pokud v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl dán jiný z důvodů dovolání obsažených v ustanoveních § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Nejvyšší státní zástupce se ve svém dovolání domáhal existence dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. K tomuto důvodu dovolání se Nejvyšší soud podrobně vyjádřil již výše, přičemž shledal, že námitky nejvyššího

státního zástupce mu neodpovídají.

20. Na podkladě všech výše popsaných skutečností dospěl Nejvyšší soud k závěru, že nejvyšší státní zástupce i přes svůj formální poukaz na dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř. podal dovolání z jiných než zákonem stanovených důvodů, protože v něm neuplatnil žádnou námitku, která by odpovídala těmto dovolacím důvodům. Proto Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl dovolání nejvyššího státního zástupce, aniž byl oprávněn věcně přezkoumat zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí a správnost řízení, které mu předcházelo.